

PIOs utlåtande gällande regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som kompletterar EU:s förordning som gäller elektronisk identifiering, betrodda elektroniska tjänster och europeisk digital identitet, 15.8.2025

Synpunkter på den nationella regleringen av gränsöverskridande elektronisk identifiering, betrodda elektroniska tjänster och den europeiska digitala identiteten:

Syftet med eIDAS-förordningen är att säkerställa tillgången till tillförlitliga och säkra digitala identifieringslösningar i hela EU. Plånboken är tänkt att vara en metod för elektronisk identifiering som gör det möjligt för användaren att på ett säkert sätt hantera information om sig själv och elektroniska attributcertifikat, samt signera med godkända elektroniska signaturer eller stämpla med godkända elektroniska stämplor.

Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO rf stöder främjandet av elektroniska tjänster och reglering av den digitala identiteten. I Finland befinner vi oss för närvarande i en situation där elektroniska tjänster i huvudsak har skötts av marknadsbaserade aktörer, vilket innebär potentiella hinder för allmän tillgänglighet. Att införa elektronisk identifiering i större utsträckning under myndigheternas kontroll kommer sannolikt att undanröja hinder för identifiering, om det genomförs på ett säkert sätt.

Samtidigt erkänner vi behovet för de nuvarande leverantörerna av identifieringstjänster att fortsätta att vara leverantörer av identifieringstjänster. Den privata sektorn har möjlighet att erbjuda incitament för att använda deras tjänster, så som i nuläget, men Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata fungerar i varje fall som en av tjänsteleverantörerna för privatpersoner. För närvarande utförs den fysiska identifieringen med identifieringsverktyg som utfärdas och administreras av myndigheterna, främst polisen. Därför är det naturligt att myndigheten också erbjuder elektroniska identifieringsmetoder.

Gällande personer som inte har tillgång till digitala tjänster är vi tacksamma för att det i finansministeriets beskrivning också nämns att den gamla fysiska identifieringen kommer att finnas kvar vid sidan av den digitala identifieringen.

Anmärkningar om det digitala ID:t

Pensionärsförbundet i Finland stöder ibruktagandet av en elektronisk plånbok. En synnerligen viktig faktor är att det är kostnadsfritt för elektroniska signaturer.

Vi vill dock påminna om utmaningen jämfört med den nuvarande situationen. Även om användningen av en plånbok som en elektronisk signatur för personliga transaktioner skulle vara gratis kan det försätta dem som använder traditionella tjänster i en potentiellt ojämlig situation ifall det är avgiftsbelagt att använda alternativa, icke digitala tjänster.

Kommentarer till beskrivningen av det nationella ekosystemet:

När det gäller juridiska personer måste man ta tillräcklig hänsyn till användarnas mångfald. Om deras digitala plånbok kommer att erbjudas på marknadsmässiga villkor kommer detta att orsaka utmaningar, särskilt för aktörer med liten omsättning eller med skral ekonomi. Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO rf utgår inte automatiskt från att det blir ett

ekonomiskt hinder, men som exempel jämför vi situationen med när det är obligatoriskt för en förening att betala för företagstjänster vid banktjänster.

Den digitala identitetshandlingen är inte tillgänglig för alla befolkningsgrupper. I synnerhet unga använder i allt större utsträckning enbart mobiltelefonen i sina ärenden. Detta är inte fallet för den äldre befolkningen. En utbredd användning av den digitala plånboken kan också gynna den övriga digitaliseringen av samhället i framtiden.

PIO rf uppmanar alla aktörer, särskilt myndigheterna, att tillhandahålla omfattande information och stödverksamhet i anslutning till ibruktagandet av digitala plånböcker. Omställningen kommer oundvikligen att medföra utmaningar när det gäller tillgängligheten, men omställningen kan stödjas till exempel av frivilligorganisationer som har färdiga kontakter till grupper och individer som behöver stöd i digitala tjänster. Elektroniska tjänster och dokumenthantering är redan en del av vardagen för många medborgare, men om det ska bli standardförfarande kommer det att krävas stöd, särskilt för dem som sällan använder digitala enheter.

Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO rf